

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP

Előfizetési árak: Egész évre 360 K.
Félévre 190 K. Negyedévre 100 K.
Egyes szám ára — — 10 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam, 53. szám.

Vasárnap, december 31.

— Boldog újév? —

Irta: Schandl Károly dr., földművelésügyi államtitkár.

Boldog újesztendőt kívánunk minden tisztességes magyar embernek, de hogy csakugyan boldog lesz-e az újév, nem egészen tőlünk függ. Boldogságunk legfőbb akadálya a trianoni béke. Ezt már mindenki tudja, aki józan ésszel gondolkodik. Csak együgyű magyarok szidják még ma is a kormányt a sok adóért és drágaságért, mintha az tehetne róla. Minden bajunk kútforrása a trianoni béke s ezt bizony az összeomlást hozó októberi és kommunista «kormányok» zúdítták reánk. Ha mégis Garamit és Lovászit éljenzik a radikális-szocialista honatyák a parlamentben, ez csak jellemző a magyar nemzet türelmére s könnyen feledésére.

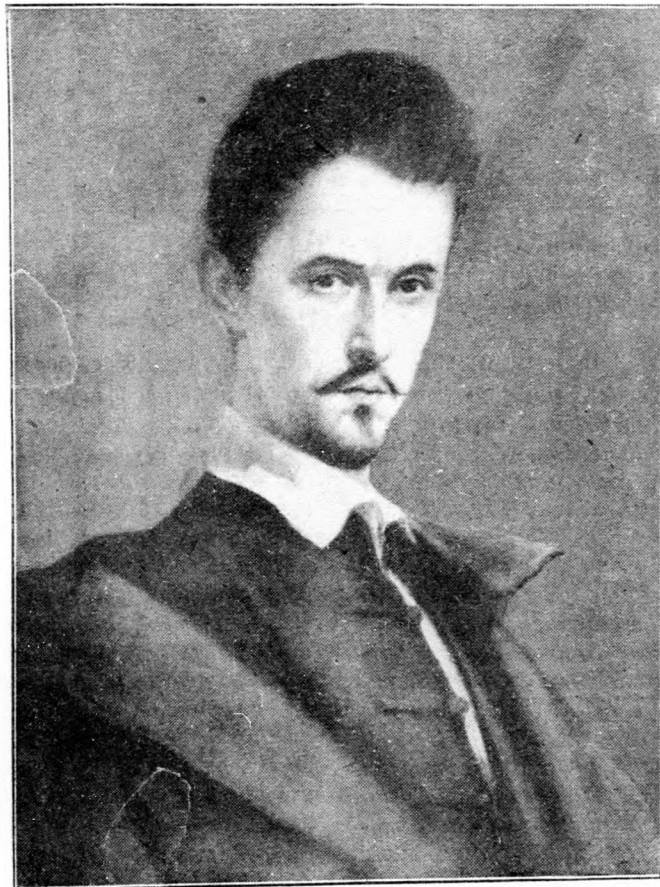
Boldogságunk a trianoni szerződésben van eltemetve s a drágaság és szenvedés attól a naptól fogva datálódik, mikor Károlyi Mihály és Bokányi ültek a királyi palotában.

Ha boldog újesztendőt várunk, akkor arra kell ügyelnünk, hogy vissza ne térjenek a rossz szellemek, amelyek a trianoni szerződést okozták s megváltozzék maga a trianoni szerződés is.

A békeszerződések csődje elérkezett. Törökország fegyverrel semmisítette meg az esztelen sèvreszi szerződést, mely föl akarta darabolni. A bulgárok is túlteszik magukat rajta, mihelyt Stambulinszky rémuralma megszűnik Szófiában. Németország békeszerződése is végleg megfeneklett. Most tárgyalnak módosításáról. Recsegropog a párisi békemű s minden az újesztendőtől függ.

Amerika belépett a zűrzavarba s följánlotta segítő kezét, hogy a beteg Európát meggyógyítja. S ha már Amerika is fellép, akkor fog valami történni, ami aligha lesz kedves a franciáknak.

Az újesztendő eseményekben erősen várandós. — Mondják, hogy Csonkamagyarország hadisarcát is ebben az évben állapítja meg a nyertes ántánt. Országunk kétharmadát elvették, vörösöket és románokat szabadítottak ránk és még hadisarcot akarnak tőlünk, száz milliárdokat. Ha ez megtörténik, akkor tengődés helyett pusztulás lesz a részünk. Fizetni nem tudunk, pénzünk teljesen tönkremegy s a drágaság egekig ér.

Petőfi Sándor.

Nyomorult inség és lassú pusztulás helyett jöjjön a dicső halál! — mondják a lelkesebbek és fiatalabbak. De nézzünk körül s mit látunk? Még ezekben a súlyos időkben is akadnak bujtogatók, akik a liberális nagytőke kedvéért gáncsot vetnek a keresztény és nemzeti újraépítésnek. Sajtóban és parlamentben az országáruló szabadkőművesek uralmát készítik elő s lehangosabbak vörös szegfűvel azok, akik a népgyilkos népbiztosok szökését készítették elő.

Belső és külső ellenségektől körülveve még erősebben kell összefogni a jó magyaroknak, hogy még nagyobb baj ne érje hazánkat. Tőlünk függ minden! Ne számítsunk másokra: ha kellő pillanatokban ésszel és lélekkel állunk az ezeréves Magyarországgal, akkor boldog lesz az újesztendő!

A budapesti Petőfi-Ház kiskőrösi szobája.

A szobában azok az eredeti bútordarabok foglalnak helyet, amelyeket Petőfi szülei és maga Petőfi használt. A jobbsarokban álló ágyban jött világra a költő.

Budapest, december 31.

Petőfi napja. 1922 Szilveszter-napja a magyar irodalomtörténetnek, de a politikai históriának is egyik legnagyobb ünnepe az utolsó évszázadban. Ekkor ér százesztendősi fordulójára az az esemény, amely irodalmunknak új irányokban való kibontakozását eredményezte: Petőfi Sándor születése. Az egész földkerekségre kiható jelentőségű esemény Kiskőrösön játszódott le. Petőfi Sándor a szó teljes értelmében a magyar falu gyermeke, hiszen atyja földbérő és mészárosmester, anyja zsellérleány volt. A kisgyermek neveltetése Félégyházán, Kecskeméten, Szabadszálláson, Sárszentlőrincen, Pesten, Aszódon és Selmecen történt. A felvidéki bányavárosból az ifjú Petőfi atyjával való összetűzése miatt Pestre jön és tizenhatesztendősi korában a Nemzeti Színháznál lesz segédszínész. Utána rövid ostffiaszonyfai tartózkodás következik, majd katonának áll be és több helyütt szolgál, mígnem gyenge szervezete miatt elbocsátják az ármádiából. A legváltózatossabb életet éli ezentúl: diák, majd ismét színész, másoló, ügyvédbojtár, tanító, regényfordító.

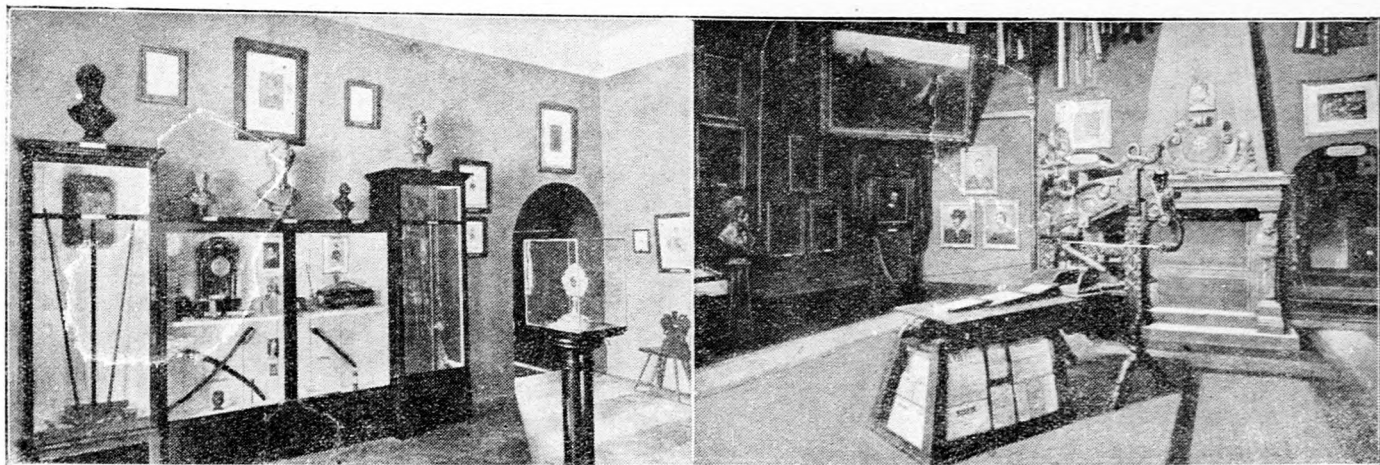
Jobb napok csupán 1844 ben virradnak reá, amikor a poéták fejedelme, Vörösmarty Mihály, veszi szárnyai alá és szerkesztővé juttatja be egyik pesti laphoz. Mint ismert költő barangolja be az országot és mind szélesebb hullámokat vet költészete. Sok szerelme közül ilyen úton akad rá az igazira: Szendrey Juliára, akit a szülők minden tiltakozása ellenére feleségül is vesz. Teleki Sándor gróf koltói kastélyában töltik a mézesheketek, amelyek a költő lantjából a legmélyebb és legforróbb hangokat csalják ki. Ekkor ért szerelmi költészete szinte elérhetetlenül magas csúcsokra s ekkor válik önállóvá, határozott irányúvá hazafias versírása is. A szabadságharc esztendeje már az igazi Petőfit mutatja, rengeteg terve, fékezhetetlen lelkesedése és teljes költői ereje közepette. Amikor a márciusi napok beköszöntenek, az országos felszabadító mozgalom élén van és mintegy testté vált szellemeként jelentkezik az osztrák elleni küzdelemnek. Óriási csalódások is érik ekkor, különösen a politikában, de egyetlen gyermekének, Zoltánjának születése minden bánatot feledtet. A hadseregben hamurosán századossá, utána őrnaggyá

lesz s így sodródik Erdélybe, Bem táborába, ahol azután mint valóság éri őt utól megmegújuló halálsejtelve és a fejéregyházi csatában betelik végzete. Munkásságának méltatása bele van írva mindenki lelkébe, aki a magyar ég alatt magyarnak született. A szülő megbecsülését, a baráti vonzalom ápolását, a boldogító szerelem értékét és a hazafiúság magasztosságát senki úgy szakabba nem öntötte a mi nyelvünkön, mint Petőfi. Huszonhat esztendejével az emberi elme terjeszkedési képességeinek szélső határáig jutott és alig van gondolata, amelyet a mulandóság számára vetett volna papírra. Élete és működése a legtisztább jellemrajz, példakép, amelyet bátran lehet odaállítani késői nemzedékek elé, hogy ezen az úton jobbakká, emberségesebbekké, eszményibbekké, önzetlenebbekké váljanak. Úgyszólván elődök nélkül teremtette meg a

maga pompázatos és káprázatos szóhincset és csaknem egy évszázad kellett hozzá, hogy a törpe kor ezt a páratlan stílust közhasználatba tudja venni. És még egyet. Kereszténynek is akkora volt, hogy minden látszólagos forradalmár volta mellett is a legsodálatosabb példait nyújtotta az istenhitnek, az ember szeretetnek és a bensőséges vallástisztelőnek. Ne is legyen ember ebben a hazában, aki nem hódol neki azzal, hogy kegyeletesen emlékezik reá születése századik évfordulóján, és azzal, hogy a földműves, a tisztviselő, az iparos, a lelkész az ő elvein, eszméin, idealizmusán és örök ifjúságán edzi és üdíti fel lelkét. A százesztendősi évforduló estéje ne muljon el egyetlen magyar házban sem anélkül, hogy Petőfi Sándorra ne gondolnánk. Szemeinket az ő dicsőségére függesztve nyerjünk erőt, biztatást, hogy még lesz más világ is ezen a földön, az igazság és az eszményiség világa, amelyet Petőfi szolgált s amelyért hősi halált halt. Emlékezzünk reá!

*

Parasztgyűlölet. A liberális ujságok már régóta támadják erősebb hangon a kispapokat. A drágaságért a

Petőfi-ereklyék a budapesti Petőfi-Házban.

Jobboldalon látható az a sajtó, amelyen a «Talpra magyar» első példányait nyomták 1848. március 15-én.

falusiakat teszik felelőssé s mióta Rothenstein Mór, Propper, Jászai Samu és Pikler Henrik elvtársak Vázsonyi és Sándor Pál mellé bekerültek a liberálisok támogatására a parlamentbe, állandóan a «csizmások» a liberális sajtó gúnytárgyai. Otromba parasztyűlöt lett úrrá a pesti lapokban és színházakban. Ahol csak lehet, rúgnak és röhögnek egyet a «bűdös paraszton» a pesti liberálisok. Veszteni valójuk nincs, hiszen a falusi nép továbbra is vásárolja a liberális lapokat s tömi pénzét beléjük. Legutóbb aztán nyíltan kirohant a föliberális ujság, a «Pesti Hírlap» a falusi gazdák ellen. Egyenesen megvádolta őket, hogy önző, kapzsi faj, amely telhetetlen a maga dús jövedelmeivel. Azt írta, hogy piszkos önzésében a kisgazdaközönség senki mással nem törődik. Azt írta, hogy mindenkinek van joga panaszára, csak a parasztnak nincs. A kisgazdának kitűnően megy a dolga s fogja be a száját, mert minden bajnak ügyis ő az okozója. Így gondolkodik a «Pesti Hírlap», melyet annyi falusi ember olvas és melyért annyi pénzt adnak naponta a falusiak. Mi tiltakozunk ez ellen az uszító hang ellen. A kisgazdák nagyon kedvesek voltak a liberális uraknak, míg azt remélték, hogy a kisgazdapárt szétapossa a keresztény irányzatot és visszahozza a liberális érárt. De mióta látják, hogy a kisgazdák nem tagadják meg a kereszténységet, egyszerre «kapzsi» és «önző» lett a paraszt. A legdurvább igazságtalanság azt a falusi népet vádolni kapzsisággal, amely legtöbbet dolgozik, amely nem sztrájkol és termel élelmet — a liberális uraknak is. Majd ez a falusi nép észretér s akkor tudja hol a helye a liberális-kommunista ötlekezéssel szemben, mely kurzust lát a kereszténységben és gyűlöli a földművest.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Bánffy Miklós gróf külügyminiszter lemondott állásáról és a külügyminisztérium ideiglenes vezetését Daruváry Géza dr. igazságügyminiszter vette át. Bánffy Miklós gróf, aki hosszabb idő óta betegeskedik, mihelyt egészségi állapota megengedi, átveszi a párisi magyar követség vezetését.

A nemzetgyűlés december 22-én félbeszakította a felhatalmazási törvényjavaslat tárgyalását és január nyolcadikáig elnapolta üléseit.

A felhatalmazási törvényjavaslatot a parlamenti kisebbség taktikája miatt nem lehetett december 31-ike előtt tör-

vényerőre emelni és így az ország *exlex* állapotba került. Ennek azonban nincs semmi gyakorlati jelentősége. A felhatalmazással való kormányzás különben sem veszedelmes az állam szempontjából, hiszen 1867-től kezdve a mai napig mindössze tizenegy költségvetés készült el idejében és ezzel szemben hetvenegy felhatalmazás szerepelt.

A felhatalmazási javaslat tárgyalásának rendes menetét igen megakasztották a kisebbségi képviselőknek órák hosszát át tartó beszédei. Volt olyan nyolcórás ülés, amelynek a során egy képviselő több mint hat óra hosszát beszélt, természetesen nem a felhatalmazási javaslatról, hanem egy régi parlamenti szokás helytelen értelmezéséből kiindulva, a legkülönbözőbb tárgyokról.

Bodó János nagyhatalású felszólalásában az iskola reformját sürgette és szomorúan mutatott rá, hogy az állami költségvetésekben mindig a közoktatásügyi miniszter bugyellárisa volt a leglaposabb. Bodó János hangsúlyozta, hogy biztosítsuk a tehetségek érvényesülését az egész vonalon és gondoskodjunk a gazdasági ismétlőiskolák megfelelő felszereléséről. Az irástudatlanok részére, akiknek száma egy millió hatszázezer, téli tanfolyamokat rendezzenek be. Alföldi Béla a fajvédelmi politikát a közegészségügy terén óhajtja kezdeni és népbetegségek ellen gyors népjóléti intézkedésektől vár védelmet. A házasságot a jövődő nemzedék szempontjából ellenőrizni kell és csak orvosi vizsgálat után legyen szabad házasságra lépni. Hermann Miksa az ipari vállalatok védelmére sietett és kérte a kormányt, ne áldozzuk fel iparunkat, mert az agrárállam nem nélkülözheti az ipart.

Lovász János nagyszabású beszédjében adta elő

a falusi nép panaszát.

Rámutatott, hogy az adók összetörődése nagy nehézséget okoz az egész gazdatársadalomnak. A «Pesti Hírlap» otromba támadásával szemben a nemzetgyűlés viharos helyeslése mellett jelentette ki, hogy a nemzeti közszellemet a tözsgyökeres magyar nép képviseli és a gazdatársadalom a megpróbáltatások és csalódások nehéz napjaiban a hazával szemben mindig tudni fogja kötelességét. Perlaty György állandó értékmérőnek az ingatlan fidezeti alapot találja és ennek a megteremtése céljából minden egyes ingatlannak bizonyos értékig betáblázási terhet kell vállalnia.

A felhatalmazási vita során elhangzott kívánságokra Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter a földreform végrehajtásával kapcsolatban azt válaszolta, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel sürgeti a házhelyek kiosztását. A vagyondézsmaföldek kiosztása megtörtént. Ami a gazdasági felügyelők ellen fölmerült panaszokat illeti, az a válasza, hogy gazdasági felügyelők nélkül nem lehet végrehajtani a földreformot, de ha akármelyik gazdasági felügyelőről bebizonyosodik, hogy nem alkalmas a földreform végrehajtására, azonnal fölmentik. Ha sikerül a földreform pénzügyi részének rendezésére a járadékkötvényeket megcsinálni,

igyekezni fognak odahatni, hogy a pénzintézetek ezeket a kötvényeket vásárolják. A telepítésre vonatkozóan befejezték az előmunkálatokat és azok már tavasszal megindulnak.

A földreform érdekében mindent elkövetnek, de senkisé gondolta komolyan, hogy a földreform már az idén végre lesz hajtva, mert ahhoz sok idő kell.

Kuna P. András beszédjében azt hangsúlyozta, hogy a fajvédelem szempontjából annak a nagybirtoknak, amely most a nagytőkések kezében van, a sokgyermekes falusi családok kezébe kell jutni.

Klebsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter beterjesztette

Petőfi Sándor emlékének megörökítéséről

szóló törvényjavaslatot. A nemzetgyűlés utolsó ülésén Szcitovszky Béla elnök emelkedett hangú beszédben méltatta Petőfi Sándor érdemeit.

+MEZŐGAZDASÁG+

Javítsuk a gazdálkodásunkat.

Irtó: Grabner Emil.

Az Új Esztendőtlől mindenki azt várja, hogy jobb lesz, mint a régi, de nem mindenki teszi meg mindazt, ami lehetséges arra, hogy az új esztendő valóban jobb legyen.

Ebben van a hiba. Segíts magadon és az Isten is segít. Nem rajtunk múlik a sorsunk, de sokat tehetünk annak megjavítására, ha arra mindent megteszünk. Akkor megnyugvással várhatjuk az Isten akaratát.

Ha jobb újesztendőt akarunk, mint amilyen a régi volt, számba kell vennünk azt, hogy mit hibáztunk az elmúlt esztendőben. A hibáink számbavétele első lépés azok megjavítására és a gazdálkodásban sok hiba történhetik, azért ott a számadás nagyon helyén való.

Különösen most e válságos korszakban, amikor a gazda sorsa borotvaélen táncol fokozódó közterhekkel és még inkább azzal a veszedelemmel terhelt, hogy a drágán termelt állatokat vagy terményeket csak olcsó áron lehet eladni.

Ha ez a válság bekövetkezik, akkor azon nem segíthet semmiféle hatalom, mert ezt nemzetközi tényezők befolyásolják és ez a válság. Példa erre a bor, ezt látjuk a csehék által bitorolt felvidékünkön az összes terményeken és állatárakon.

Ilyen válságot csak az erős képes elviselni, a többi abban tönkremegy és csak az a gazda erős, akinek rendben van a gazdasága, vagyis jól terem az.

Vegyük tehát számba azt, hogy mit tettünk és mit tehetünk a gazdaságunk termőerejének megjavítására, nehogy gyengék legyünk akkor, ha reánk is válságos idők következnek be. Hiszen az állatárakban azok szelét már úgyis érezzük.

Ezt elsősorban magunk miatt kell megtennünk, de egyúttal azért is, mert akinek a magyar föld bármily csekély darabkája birtokában van, annak becsületbeli kötelessége az, hogy ez a föld annyit teremjen, amennyit az képes, nem pedig annyit, amennyit az hanyag munkára csak magától terem. A magyar föld a mi erőnk és a boldogulásunk, azon múlik, hogy az mennyit terem.

Régóta ismert és bebizonyított dolog az, hogy a tavaszi termények csak őszi vagy téli szántásban sikerülhetnek. Ezt már sok vidéken és sok községben feltétlenül végrehajtják, de sajnos, sok helyen még mindig nem és ilyen helyeken a tavaszi szárazság rendszeresen súlyos vámot szed a termésből,

sőt mint idén láttuk a tengerinél és a burgonyánál, teljesen tönkretelheti azt.

Miért kellett az idén annyi helyen tönkremennie a tengeri és a burgonyatermesnek, holott őszi szántásban és kellő számú kapálással a szárazság ellenére is elég jó termést adhatott volna. E hanyag munka kárát elsősorban azok fizették meg, akiknek kezében volt az ilyen föld, de ezek büntet szenvedni egyúttal az egész országot, a magyar nemzet, mert az ezernyi bajaiból gyorsabban kiverekedné magát, ha jó termést adna a magyar föld.

Tetemre kell hivnunk a hanyag és a rossz gazdákat, hogyan sáfárkodnak a magyar föld birtokukban lévő darabjával, mert hogy az jól teremjen, nemcsak az ő érdekük, hanem a magyar nemzet létalapja is.

Az őszi szántás a tavasziak jó termésének alapvetője és minél mélyebben végezzük azt, annál hatékonyabb. Ezenkívül az erős trágyázás, a jó istállótrágya és nem olyan szemét, aminek a trágyaleve elfolyt, ami kiszáradt és erőteljen. A jó vetésforgó, kellő mennyiségű pillangós virágú takarmánynövény, a lóhere, lucerna, valamint a hüvelyesek borsó, bab termelése, ami a föld termőerejét javítja.

Rossz és elhanyagolt legelők helyett, ahol a jószág koplalva, levegőt kérődzik, gondosan beállított lucernásokkal és lóherékkel kell a határt benépesítenünk. Ezek szárazság esetén is adnak olyan takarmánytermést, hogy azon kellő számú jószágot tarthassunk, ami után annyi trágyát nyerhetünk, amennyivel a földünket négy évenként alaposan át trágyázhatjuk.

Ha így ágyazzuk be a kukoricát, burgonyát és a répát, akkor azok adhatnak jó termést, különösen akkor, ha azokat kellő időben és elégszer kapáljuk. Lókapával jól megy az és az ilyen kapásnövény után az utóvetemény is nagy terméseket szolgáltat.

Ahhoz, hogy mindezt jól, sőt tökéletesen elvégezhessük, elegendő ígás- és haszonállatokat kell tartanunk és ezeket csak úgy tarthatjuk, ha nem koplaló-legelőre alapítjuk a gazdálkodásunkat, hanem a szántóföldi takarmánytermelésre, aminek a lóherés és a lucernás a gerince.

Ha így dolgozunk, akkor lesz termésünk és biztos alapon nyugszik a gazdálkodásunk. Amde bármilyen jó a munkánk, azt csak jó növényfajtaival hasznosíthatjuk, mert a silány fajták a legjobb munkát sem hasznosítják. Ezért a nemesített növényfajták közül kipróbálás alapján a legmegfelelőbbeket kell kiválasztanunk és azután adjunk neki egy kis abrakot műtrágyában, ami a termésüket a legmagasabb fokra fejleszti. Tegyük azonban ezt úgy, hogy ez a drága abrak jól kihasználtsék, vagyis úgy használjuk azt, hogy a termésben több hasznót adjon, mint amennyibe kerül.

Csak a legfontosabbakat kötöttem itt csokorba. Vessünk számot azzal, hogy hol és miben javíthatjuk a gazdálkodásunkat és ha bármily csekély fokban, de még inkább, ha minél nagyobb fokban megteesszük e téren azt, amit megtehetünk, akkor a magunk hasznára és haza javára dolgoztunk.

Akkor igaz lelkiismerettel adhatunk számot a jövő esztendő beszámolóján, akkor számíthatunk arra, hogy jobb lesz az újesztendő, mint a régi, akkor nem eredmény nélkül kívánunk egymásnak boldog újesztendőt, amit adjon a jó Isten valamennyi magyar gazdának és honpolgárnak. Amde magunk is tegyünk meg mindent arra, hogy az valóban boldog újesztendő legyen.

Műtrágyák vásárlásánál el ne mulasszuk a hatóanyag mennyiségét garantáltatni. Ugyanis műtrágya és műtrágya közt nagy a különbség. Egyikben sokkal több lehet a növényi tápanyag, azaz a trágyázó erő, mint a másikban. Így ki kell kötni, hogy a nitrogéntrágyában és kálitrágyában mennyi % a nitrogén, illetőleg a kálímennyiség; szuperfoszfátban mennyi a vízben oldható foszforsavmennyiség; Thomassalakban és csontlisztben pedig azt, hogy mennyi az összfoszforsav. Ha a szállításkor a vegykisérleti állomáshoz beküldött mintában kevesebbet találának, vonjunk le a kialkudott árból is arányos összeget.

A vemhes tehén ápolása. A vemhes tehén méhében azon anyagokból építi borját, amely anyagokat neki a takarmányban nyújtunk. Ha nem kap tehát a vemhes állat elég táplálékot, borjának növesztésére húsából és csontozatából von el anyagot, azaz lesavanyodik és csontjai porhanyóak, törékenyek lesznek. A vemhes tehénnek tehát lesavanyodni nem szabad. Mihelyt ezt észrevesszük, adjunk neki több és jobb takarmányt. A csontporhanyóság megakadályozására legjobb rétiszenával vagy lóherével táplálni, mert ezekben elegendő ásványi anyag van. Ellenben a savanyú szénában, répában, szalmában stb. a mész oly kevés, hogy nem fog ártani ezeknek etetése mellett 1—1 kanál iszapolt krétát hinteni a répára vagy bármelyik (kissé megnedvesített) takarmányra. Hiba volna azonban az ellenkező végletbe esni, azaz a vemhes tehenet túltáplálni annyira, hogy az meghízze. Kővér anyák borjai legtöbbször nehezen születnek meg és gyengék, csenevésznek. A takarmány kiválasztásánál arra is súlyt kell helyezni, hogy azok sok helyet ne foglaljanak el a hasüregekben és felfuódást ne idézzenek elő. Gondoljunk arra, hogy a vemhes anya különben is nehezen és szaporán lélekzik. Légzése még jobban meg lesz nehezítve, ha a telt vagy felfuódott bendő még jobban reáfekszik a mellkasra és így a tüdő tágulását megakadályozza. Mellőzendők a túlhideg (fagyott), túlmeleg (szeszmoslék), penészes, dohos, romlékony takarmányok, mert ezek nagyon gyakran elvetélésre vezetnek. Fontos a bő alom is, hogy a fekvő állatnál a hasúrra ható nyomás minél kisebb legyen. A mozgatás feltétlenül kívánatos. Nem árt az igazás sem, legfőképpen az utolsó hetekben indokolt már a kíméletes használat. A szülés várható időpontját megelőzőleg 6—8 héttel előbb a tehén elapasztandó még akkor is, ha tejet adna. Ha kapzsiságból a magasan vemhes tehenet tovább fejűk, annak az lesz a következménye, hogy a borjú gyengébb lesz s a leborjazás után sokkal kevesebbet ad a tehén, mint adott volna, hla egy ideig tőgye pihenhetett volna.

A bor cukrozása. Ha a mustban kevés volt a cukor, akkor csekély lesz a bor alkoholtartalma, azaz gyenge lesz. Ilyen gyenge bor nem elég tartós és a legtöbb piacon nem értékesíthető. Ezért bortörvényünk értelmében a szőlészeti és borászati felügyelők megengedhetik november 30-ig azt, hogy a mustba finomított répa- vagy nádcukrot keverjenek. A cukor mennyisége azonban korlátozva van, amennyiben csak annyira szabad cukrozni a mustot, hogy az illető vidéken más, normális évekből termelt bor erőssége éréssek el a kiejedés után. Ha a lakóhelyünkön illetékes szőlészeti felügyelő a cukrozás mérvét megállapította, a kiforratlan must vagy erjedő újbort egy részét öntsük kádba, illetőleg nagy sajtárba s benne oldjuk fel az egész cukoradagot, majd öntsük

ezt a hordóban levő musthoz s keverjük jól el. A cukor itt az élesztősejtek hatására lassan átalakul alkohollá. Éretlen szőlőből szüretelt bor savanyúságát is kell tompítani a cukrozás mellett, mert a savanyúság néha oly nagyfokú, hogy az erjedés nem tud megindulni. E célból adjunk az újbortoz vagy musthoz a drogériákban kapható tiszta szénasavas mézből 1 hektoliter borhoz 1⁰⁰-kel való savcsökkentés céljából 66 grammot és ezt gondosan keverjük el. A hordóban erre erős pezsgés indul meg, miért is ügyelni kell, hogy ki ne fusson a bor a hordóból. Telt hordóba tehát nem szabad a meszet hinteni. Ezidén is sok savanykás bor termelt, de remény van reá, hogy a kormány kivételesen megengedi a határidő letelte (nov. 30.) után is az újbort édesítését. Úgy hírlik, hogy a bor édesítésére az aszaltszőlő használatát engedi meg a kibocsátandó rendelet. Az aszaltszőlőt e célból addig kell taposni, míg az egész híg, tésztazerű tömeggé válik. Majd reá kell önteni a mustot, illetőleg újbort és jól elkeverni az egész anyagot. Így az aszalt szőlőből a savanykás újbort kiáztatja a cukrot s vele más kellemes íz- és zamatanyagokat.

TANÁCSADÓ

Kérdés. A «Magyar Nép» című lap miért nem jelenik meg? (Ifj. N. S. Büssü). — **Felelet.** Megszűnt szeptember havában, mert nem vásárolták kellő számban.

Kérdés. *Tajáskereskedéshez iparigazolványt hol kell kérnem? Hány éves kaphatja meg? (H. I. Terpes.)* — **Felelet.** A járási főszolgabírósnál mint iparhatóságnál. Gyámhatósági jóváhagyással 18 életév betöltése után.

Kérdés. *A vagyonszámlát pénzügyi elismervénnyel fizelhetem-e? (K. J. Györe.)* — **Felelet.** Ha az elismervény nevére szól és 20.000 koronát vagyonszámlája meg nem halad, a váltás 50%-át ezzel fizetheti.

Kérdés. *Kitanult varrónő vagyok, hol kaphatnék állást és mennyit fizetnek? (Zs. E. Szatta.)* — **Felelet.** Mint varrónő otthon, családoknál vagy ruhaműhelyben dolgozhat. Ha otthon dolgozik, a végzendő munkának díját önmaga állapítja meg. A családoknál végzett munkáért teljes ellátás, a munka, az ügyesség szerint 800—2000 korona napi díj jár. Ruhaműhelyben az általános megállapított munkadíjat fizetik. Azt a varrónőt, akinek jó ízlése van és ügyes, nagyon magasan díjazták, kivált az előkelő divatruhaműhelyekben.

Petőfiről*

*Bús magyar éjben te vagy a szövének!
Nem ölhetik meg azt a nemzetet,
Amelyért egy Petőfi élt és meghalt,
Amelyet egy Petőfi szeretett.*

*Nevednek híre glóriába fonja
A szenvedő, a nagybeteg magyart,
És Erdélyt visszahozza annak lelke,
Kit, porában, Erdély röge takart.*

*Nagyságodért nem száll feléd irigység.
A nagyságodra csak büszke vagyok,
Világokra sugárzó koronából
Egy szikra minden magyarra ragyog.*

*Petőfit, a költőt, a legnagyobbat,
Kit valaha szültek a századok;
Kinek lantján, mint istenek szerszámán
Ügy zengtek fel a halhatlan dalok;
Petőfit, a költőt, dehogy irigylem!
Irigyelhetni porszem a napot?
S a harmatcsöpp nem boldog-e, ha benne
Az egész nagy egboltozat ragyog?*

*Ezt, ezt irigyeljük tőled mindnyájan,
Kérd hegyett láncot hordó magyarok.
Mióta szolgatélbe fűtök itten
A ragyogó, nagy magyar tavaszok.*

*Boldog vagyok, hogy fényedben van részem,
Hogy lelkeddel lelkem megtelhetik.
Hogy a gyászfa: yolt, mely utam borítja
A te hangulatcsipkéid szegik.*

*Nagyságodat, ó, bámulni tudom csak,
De ember mivoltod irigyelem.
Petőfi életét s az ő halálát,
Azt adtad volna nékem Istenem!*

*Nagyságodért nem száll feléd irigység,
Csak éited sorját, azt irigyiem én.
Büszke, szabad éted; szerelmes szived
S halálotat, a harcok mezején.*

*Bilincsbé törött magyar lelkem sóhaj
Élet-halál után, mint a tiéd.
Szived irigyi az, kinek az élet
Férgei rútúl rájgák a szívét.*

*Szived irigylem: daccal, szerelemmel,
Szabadsággal telt szentelt serleged;
Szived irigylem, melynek szent sebéből
A kozákdárda bíort pergetett.*

*Csak én tudom irigyelni az éted.
S dicső halálot is csak én tudom;
Ki gyáván, alázattal bandukolva
Járok a siralmas életúton.*

*Szolgabilincseimmel kelek, járok;
Könnyel sózom alázatkenyerem.
S az ugaron, amelyet tapos lábam,
Virág, se mag, már többé nem terem.*

*Élőhalott élete ez az élet.
S rád gondolok örök éltű halott,
Kinek az Isten odaadott mindent,
Ami csak egy embernek adható.*

*Szegény élted előtt a te dús élted
S büszke halálot örök fény marag,
Míg szolgasorsom taposó-malmában
Meddő síváron, évre év tapad.*

*Költőkirály, én nem a koronádat,
Halálotat irigylem s életed.
Ézt a csodálatos harmóniába
Olvadó, felséges, két éneked.*

*A te büszke életed s hős halálot
Irigyi a bilincsbé vert magyar;
Mig koppanó mankója bús szavára
Meggörren, csonka földjén az avar!*

Vértessy Gyula.

* Felolvasa szerző a Petőfi-Társaság ünnepi nagygyűlésén.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Gyárfás József huszonöt éves jubileuma.

Gyárfás József kísérletügyi főigazgató, a magyaróvári növénytermelési kísérleti állomás igazgatója, most ünnepelte huszonöt éves szolgálati jubileumát. Fáradhatatlan munkássággal törekedett a növénytermelés emelésére és az okszerű gazdálkodás terjesztésére. Tudományos működését, mint az intézet vezetője, nagyfokú elfoglaltsága mellett is egyre tágitotta. Nagyobb művei, melyek könyvalakban is megjelentek, az «Az olajnövényeink természetése» és a «Magyar dryfarming, gazdálkodás száraz viszonyok között» című munkái, melyek közül az utóbbi mindenkor forrásmunkául fog szolgálni mindazoknak, akik az éghajlat kedvezőtlen ségének ellensúlyozására a leghelyesebb utat és módot akarják megtalálni. A Vasárnap olvasói ismerik a nevét, mert a mezőgazdasági rovatban sűrűn jelennek meg értékesbél-értékesebb tanulmányai. Erdemeinek elismerésül kísérletügyi főigazgatóvá nevezték ki. Ugyanezen évben még egy másik kegy is érte Gyárfás Józsefet; a kormányzó a gazd. főtanácsosi címmel tüntette ki. A lezajlott gazdanapok alatt a Közteleken előadást tartott s ez alkalommal az OMGE gyűléseire egybe-sereglett gazdák meleg ünneplésben részesítették a jubilánst.

Svájc hozzájárult a magyar bor beviteléhez.

A svájci magyar kereskedelmi kamara közbenjárására a kereskedelmi ügyosztály a magyar bor behozatalához elvben hozzájárult és kötelező ígéretet tett a svájci cégek által esetről-esetre beadandó behozatali kérelmek kedvező elintézésére. Ezzel a magyar részről hosszú idő óta szorgalmazott kérdés kedvező megoldását sikerült elérni.

A félvéranyagot Tolnamegyében összpontosítják.

A tolnatamási és vidéki félvér lótenyésztési szövetkezet küldöttsége felkereste a földművelésügyi és a honvédelmi minisztert és kérte a szövetkezet állami támogatására. A földművelésügyi miniszter válaszában kifejtette, hogy szíven viseli a szövetkezet érdekeit és töle lehetőleg támogatni fogja. Ezután a küldöttség a honvédelmi miniszter elé járult, aki azt felelte, hogy szíven viseli ezt a kérdést; a hadseregnek félvéranyagra nagy szüksége van, sajnos, félvéranyagunk Tolnamegyében is jelenleg lassankint kikapusztul. A nyugati fajtákkal való pótlás nem vált be. A legnagyobb örömmel karolja fel ezt a kérdést és minden tekintetben készséggel áll rendelkezésére a szövetkezetnek nem csupán erkölcsi, hanem anyagi téren is. Tervbe vette, hogy Tolnamegyében fogják összpontosítani a félvéranyagot.

A földadó megállapítása az 1923-ik év első három hónapjára.

Az országos pénzügyi tanács 1923. év első három hónapjában fizetendő földadó búza értékét kilogrammonként száz koronában állapította meg.

Új birtokmegváltási eljárások elrendelése.

A legutóbbi héten az Országos Földbirtokrendező Bizottság részéről megváltási eljárás rendeltetett el az alábbi községekben: Szigliget községnek — Freystadtler Jenő lovag birtokára; Tót-szerdahely községnek — Dobos Márton birtokára; Kecel, Császár-töltés, Homokmégy községnek — a kalocsai r. kat. főkapitány birtokára; Hajduböszörmény községnek — az egr. káptalan és Semsey Andor birtokára; Hajdunánás községnek — Nagy Kálmán dr. birtokára; Sajóhidvég községnek — Munk Sámuel és felesége birtokára; Gelej községnek — Rosenfeld Pál, Király

László és mások birtokára; Szarvasgede községnek — Virava János dr. és Degenfeld Lajosné grófnő, szül. Degenfeld Ilona grófnő birtokára; Cseles községnek — Hauser Pál Ágoston, Pátkay Dániel, Almássy Ignác gróf birtokában levő hitbizomány és Virava János dr. birtokára; Nagylőzs községnek — Solymosy Zsigmond báró birtokára; Pátroha községnek — Glück Antal és felesége birtokára.

Január tizedikén visszakapunk hét vas megyei községet. Az osztrák-magyar határmegállapító bizottság magyar vezetője 1923. január 10-én fogja Magyarország számára átvenni a népszövetség határozata folytán Magyarországnak itélt hét vas megyei községet, nevezetesen Nagynardát, Kiszardát, Alsócsatárt, Felsőcsatárt, Magyarkeresztést, Horváltövöt és Pornóapátit. Ugyanezen a napon fog Magyarország számára átvenni a békeszerződés által Ausztriának itélt Pinkamindszent, Felsőrönök, Rőbafüzes és Felsőszőlők községek határából mintegy 1400 katasztrális hold kiterjedésű terület. Ausztria viszont átveszi a határmegállapító bizottság által neki itélt vas megyei Lovaszad községét. A vas megyei Szentpéterfa és a sopron megyei Olmód községek átvétele, melyeket Ausztria Rendek és Rőtfaiva fejében Magyarországnak átengedett, egy későbbi napon fog megtörténni. A Révény határában fekvő és a Sopron melletti Brennerbánya részét képező lona-aknát a határmegállapító bizottságszintén Magyarországnak ítélte, ezt a határozatát azonban a nagykövetségi tanács utasítása alapján később megmástitotta. Magyarország a bizottság újabb állásfoglalása ellen felelkezéssel élt a népszövetséghez. Magyarország a békeszerződés által Ausztriának itélt nyugatmagyarországi területeiből összesen 64.384 kat. holdat és 55.400 telket szerzett vissza.

A magyar imádságot sem tűrik a csehek. A nagykövetségi református lelkesi hivatal átiratot kapott a helybeli cseh állami népiskola igazgatóságától, melyben az közlik, hogy felsőbb rendeleter ezentúl a hittant csak rutén nyelven lesz szabad tanítani. Meg kell jegyezni, hogy sem a lelkes, sem a tanulók nem tudnak ruténül és valamennyien színmagyarok. A rendelet még a rutén lakosság körében is óriási mebotránkozást és felháborodást keltett.

A megszállott területekre népszavazást követel az ország. Az ország feldarabolása miatt előállott lehetetlen állapotok napról-napra nagyobb elkeseredéssel töltik el a magyar nemzetet. Az elmúlt napokban Mezőhegyesen és Vecsésen voltak népgyűlések, melyeken a békéscsabai határozathoz csatlakozva, követelték a megszállott területeken a népszavazás elrendelését a népek önrendelkezési joga alapján. Vasárnap Gyula, Cegléd és Sárospatak társadalma követelte impozáns népgyűléseken, hogy a kormány tegyen megalkuvást nem ismerő határozott lépéseket és követelje az oláh impérium alatt sınıylódó területeken a népszavazás haladéktalan elrendelését.

Megválasztották az új lengyel elnököt. Varsóban az elmúlt héten folyt le a lengyel köztársaság elnökének megválasztása. Az első szavazás alkalmával, Wojciechowski Szaniszlól választották meg elnöknek. Az új elnök régebben belügyminiszter volt és harminc évvel ezelőtt a lengyel szocialista párt alakításában vett részt. Az 1905. évi forradalomban Wojciechowski nem értett egyet a lengyel szocialistáktól szélsőséges politikájával és kilépett a pártból. Ezután Lengyelország területén nagy eredményeket ért el. Az utóbbi időben az új elnök a lengyel néppárthoz közeledett, amely őt jelölte az elnökségre.

Másfélmillió koronát adományozott a «Hangya» a nyomorenyhítő akció céljaira. A kormányzó inségenyhítő akció javára a Hangya Fogyasztási Szövetkezet 1.000.000, a Hangya Ipar részvénytársaság 500.000, a Hangya vidéki szövetkezetei és központi tisztikara 137.000 koronát adományozott.

A Mária Valéria-barakk gyermekotthonának fővárosi karácsony-ünnepe.

Az otthont a Nemzetközi Gyermekmentő Szövetség tartja fenn.

Zelenka Lajos kuriai bíró lett a tiszai ev. egyházkerület új felügyelője. A Meskó László halálával megüresedett tiszai egyházkerületi felügyelőszékbe most választották meg az utódot. Jelölték Zelenka Lajos dr. kuriai bírót, a nyíregyházi törvényszék elnökét és Lichtenstein László dr. volt főispánt. A választásból tizenhárom szavazatnyi többséggel Zelenka került ki győztesen, akit a jövő hónapban iktatnak be ünnepi keretek között hivatalába.

Az egri érsek jótékonykodása. Kimutató jelent meg legutóbb arról, hogy az egri érsekség az utolsó három esztendő alatt földadományozásában minő jótékonykodást gyakorolt. E szerint Gyöngyöspüspökiben 660, Gyöngyössolymoson pedig 280 katasztrális holdat adott át vagyontalan katonáknak, rokkantoknak egészen méltányos áron. Füzésabonyban két, Kápolnán, Kerecsenden és Maklárón egy-egy vitézi telket adományozott külön-külön húsz katasztrális holdnyi terjedelemben. Ezenkívül számos községben juttatta házhelyhez az arra szorulókat, összesen 175 katasztrális holdig. Mindezt pedig összevéve ötezer holdnyi szántóföldjéből hasított ki, noha a rengeteg iskolai intézmény ellátása nehezedik az érsekségre.

A keresztény pártok győztek az iparhatósági megbízottak választásán. Az elmúlt vasárnap tartották meg a főváros előjáróságain az iparhatósági megbízottak választását. Két párt küzdött egymással: a Keresztény Iparosok Országos Szövetségének és a Baross Szövetségnek közös listája, továbbá a liberális iparosok és kereskedők úgynevezett demokrata listája. A választás: a keresztény kereskedők és iparosok fényes győzelmével végződött, amennyiben Budapest tíz kerületéből csak két kerületet sikerült a liberálisoknak megnyerni, nyolc kerületben azonban a keresztény párt jutott be az iparhatósági megbízottak közé. A liberálisok az V. és a VI. kerületben szereztek többséget. Ez a fényes győzelem elsősorban a keresztény iparosok és kereskedők szerveztségének köszönhető.

Háromóránként egy vasúti szerencsétlenség Romániában. Statisztikai adatok szerint 1922-ben 3291 vasúti szerencsétlenség történt a román államvasút vonalain. A bukaresti üzletvezetőség vonalain kilenc hónap alatt 1211 vasúti szerencsétlenség történt. Naponta átlag nyolc összeütközés és kisiklás fordult elő. Átlag tehát minden három órában egy-egy szerencsétlenség történt. Ezen számok mindennél jobban beszélnek arról, hogy mennyire züllöttek az oláh közviszonyok.

Tizenhat tolvajkulcsot nyelt le, hogy legyen mivel megszökni a fogházból. A minap Ausztriában elfogtak egy Hoffmann Vencel nevű hírhedt betörőt, akit beszállítottak a waldenbürgi fogházba. A betörő a börtönben gyomrát fájlalta, mire kórházba szállították. Az orvosok megállapították, hogy idegen kemény tárgy van a gyomrában, de a rab nem akarta bevallani, hogy mit nyelt le. Erre elaltatták és felvágták a gyomrát, amelyből tizenhat tolvajkulcsot húztak ki. A betörő ezután kénytelen volt vallomást tenni és beismerte, hogy a tolvajkulcsokat azért nyelte le, hogy ilyen módon becsempészhesse azokat a fogházba és a kulcsok segítségével szökni akart. Amikor megmutatták neki a kulcsokat, akasztófa-humorral csak ennyit mondott: *hiába, már gyengül a gyomrom!*

A t. Olvasók becses figyelmébe ajánljuk (Nagy Ignác Budapest, Károly-körút 9.) egy darabból készült forrasztás nélküli, felülmúlhatatlan tartósságú mosó és bogrács részűjét.

Négyszázezer éhező nyomul Moszkva ellen. Déloroszországból a fenyegető tél elől négyszázezer éhező földműves indult el gyalogszerrel Moszkva felé kenyeret szerezni. Ennek a halálkarakávnak a sorsa minden képzeletet felülmúló és a toll gyenge arra, hogy följegyezze a hajmeresztő jeleneteket, amelyek a vándorlás során lejátszódnak. Igen sokan elpusztulnak útközben és amerre a végnélküli menet elhaladt, *tömetlen halottak jelzik a nyomát.* A szovjethatóságok vörös csapatokat vezényeltek ki az éhezők fel-tartóztatására.

Egy debreceni újságíró durva vallásgyalázása. A napokban a debreceni kereskedelmi csarnokban egy kereskedelmi utazókból álló társaságnak Löblovits Loránd József, a «Debreceni Független Újság» szerkesztője, előadást tartott. Löblovits beszéde során előadott tréfáival gyalázatos vonatkozásba hozta Szűz Máriát. Az eset rendkívüli felháborodást keltett az egész városban, sőt csakhamar országos botrányra dagadt, melynek szálait máris a debreceni rendőrség bogozza. Löblovits Loránd ügye hovatovább a bíróság elé kerül. Löblovits a lap szerkesztőségétől kénytelen volt lemondani. Debrecen társadalmában azonban ezzel nem éri be, hanem követelték, hogy a vallásgyalázó zsidó ellen a legszigorúbb eljárás induljon.

Egyesületben tömörültek a magyar fascisták. A fascisták elhatározták, hogy nyilvános egyesületben tömörülnek. Az alakuló közgyűlést meg is tartották a budapesti vármegyeház nagytermében. Mintegy hat-hétezer főnyi tömeg jelent meg az alakuló ülésen, amelyet a Hiszekegy elmondásával nyitottak meg. Csury Jenő miniszteri tanácsos, elnök nyitotta meg az alakuló ülést. Ezután Hornyánszky Zoltán dr. fejtette ki az egyesület célját. Nekünk van egy varázsvesszőnk: a faszcs, ezzel ütünk rá erre a lomha nemzetre. Ez a tábor programot ad két szóban: *kenyér és faszcs. Kenyér annak, aki becsülettel dolgozik, faszcs annak, aki ennek a nemzetnek erejét szándékosan tönkreteszi.* A kormányzat mellett állunk, ha keresztény és nemzeti, amely a nemzeti érdekeket tönkretévő sajtót nem árusítási jog tilalmával intézi el, hanem megfojtja. Az alapszabályok felolvasása és elfogadása után Friedrich István szólott az egybegyűltek kívánságára. Az ántántról kijelentette, hogy van bátorság benne megmondani: az ántánt hullarabló. El akar bennünket aliatni, de *lesz még egyszer fel-támadás Hamburgtól Bagdadig.* A nagy tetszéssel fogadott szavak után Dinich Vidor beszélt még s azután megejtették a választásokat. A fascista tábor ügyvezető elnökévé Jatkovics Pál miniszteri tanácsost, országos főtitkárrá Erdős Imrét és központi titkárrá Soltész Józsefet választották meg. Az elnök zárószavai után a közgyűlés a Himnusz hangjaival véget ért.

Felakasztotta magát a szovjet legrettegetebb hóhéra. Egy moszkvai távirat hírt ad róla, hogy egy Jonkov nevű terrorista felakasztotta magát és meghalt. Ez a terrorista a leghírhedtebb volt valamennyi társa között. Mint a moszkvai titkos rendőrség tagja, két év alatt kétezer embert akasztott fel. Most végre saját-maga szabta ki magára a megérdemelt büntetést.

A Magyar Vöröskereszt ifjúsági csoportjának szervezői. Balról-jobbra: Pedlow amerikai megbízott, Takács Margit titkárnő, Petri Pál kultuszminiszteri államtitkár, Miller amerikai megbízott, Vitéz Simon Elemér főispán, megbízott, Szukováthy főorvos, Petri Pálné.

OLVASÓINKHOZ!

Január 1-én új előfizetést nyitunk, s mindazoknak, akik legalább félévre előfizetnek, huszonöt korona postaköltség beküldése ellenében **ingyen**

küldünk meg egy, az *Uj Barázda* lapkiadó részvénytársaság kiadásában megjelent, *csinos kiállású és igen gazdag tartalmú, 1923. évre szóló naptárt.*

Aki szívén viseli a kisgazda-, földműves- és kisiparostársadalom érdekeit, aki a vasárnapját kellemessé, hasznossá és tanulságossá akarja tenni, az előfizet a „**Vasárnap**“-ra.

Aki pedig az ország újjáépítésének, a többtermelés megvalósításának, valamint a falu helyzetének javítása érdekében kifejtett munkánkban résztvenni, illetve bennünket támogatni akar, az nemcsak előfizet, hanem előfizetőket is gyűjt a „**Vasárnap**“ részére.

Aki 5 előfizetőt gyűjt, az *ingyen kapja Buday Barna: «TITKOK FÖLDJE» című érdekesítő könyvét.*

A „**Vasárnap**“ legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

Előfizetési díjak:

negyedévre	100 K
félévre	190 K
egész évre	360 K

Mutatványszámot ingyen küld a

„**Vasárnap**“ kiadóhivatala
Budapest, IV., Múzeum-körút 1. sz., V. em.

A véreső. 1902. év március havában Európa déli részén, sőt egyidejűleg az északi vidékeken, Koppenhága környékén (Dániában) is egy igen különös jelenséget észleltek, az úgynevezett véresőt. A véreső jelensége a szél nagy szállító erejében leli magyarázatát. A szél ereje ugyanis legragyobb mértékben a sivatagokon nyilvánul meg, ahol semmi ellentálló közegre nem talál s ilyen helyeken még ökölnyi nagyságú kődarabokat is képes magával ragadni s a sivatag porát alkotó apró, finom közettörmelékét pedig mérhetetlen távolságra képes elszállítani. 1902-ben egész Európán végig haladt egy szélvihar s az Afrikában, a délalgeri sivatagban felkavart port egész Dániáig elvite, tehát majdnem háromezer kilométer távolságra és itt százezer tonna port rakott le. Ez az óriási pormennyiség azonban már a maradék volt, mert a közbeeső országokban is hullott le az afrikai porból, így pl. Magyarország területén mintegy negyvenezer tonna por hullott le a becslések szerint. Ebből az egy példából is láthatjuk tehát, milyen mennyiségű port képes a szélvihar magával ragadni és milyen hihetetlen távolságra. A szél által felkavart por tartalmazhat vaselegeteket, vagy esetleg szerves anyagot, pl. apró állati élő szervezetek vázrészeit és ha az ilyen por páratelt levegővel találkozik össze, akkor a vízpárák a porszemek körül kicsapódnak és eső keletkezik; a szénsavas esővíz hatására a vastartalom feloldódik s az esőcseppeket vörösre festi és ilyen módon áll elő a véreső. (Dr. K.)

A különcködő öregasszony végrendelete. Newyorkban nemrégiben meghalt egy dúsgazdag öregasszony, aki csaknem egész vagyonát, hárommillió dollárt, jótékony célra hagyott. A temetés után az öregasszony legközelebbi örökösei megtámadták a végrendeletet azon az alapon, hogy a végrendeletkező nem volt épelméjű. Állításuk bizonyítására elsorolták, hogy a megboldogult irtózott minden újszerű találmánytól, így a telefontól, autótól s a világrt sem lakott volna modern házban. Halála napjáig az 1870-es évek divatja szerint öltözködött s a legegyszerűbb régi házban, divatját mult bútorok között lakott. A bíró igen elképedt, hogy akadt Amerikában valaki, aki nem hódol az újításoknak s a találmányokat megveti, de a végrendelet megtámadóit mégis elutasította keresetükkel.

Az alkohol elleni küzdelem Amerikában. Az alkoholizmus leküzdésére alakult amerikai liga értesítést adott ki munkájának eredményéről. A jelentés szerint az alkohol elleni küzdelem során, amióta a «száraz törvényt» behozták, 125 rendőrtisztet öltek meg, 3500-an sebesültek meg a csempészekkel folytatott harcokban. Az alkoholtilalom tehát valóságos kis polgárháborút idézett elő Amerikában. S az eredmény a következő számokban mutatkozik: 1920-ban részegségben elkövetett bűnügyek miatt elítéltek 252.000 embert, 1921-ben pedig, amikor már alkoholtilalom volt, 343.000 embert. Vagyis a részek aránylag 36 százalékkal megszaporodtak Amerikában, amióta nem szabad inni.

A legszebb karácsonyi kirakat a fővárosban. Nagy vetélkedés folyik minden évben a legszebb karácsonyi kirakat versenyében. Az idén a pálmát kétségkívül *Sternberg* hangszergyáros viszi el a Rákóczi-út 60. sz. zenepalotában újonnan épített hatalmas kirakattal.

TRÉFÁK

A vámnál.

A vámsorompónál kérdi a finác a gazdát:

— Mi van a kocsiban?

— Egy kevés zab! — súgja óvatosan a gazda.

— Hát kend mit sugdos nekem, mi?

— Megkövetem alásan, csak azért sugdolódom, hogy a lovam meg ne hallja, mert különben egy tapodtadt sem megy tovább.

Iskolában.

Tanító: Sanyi, már megint rendetlenül jöttél az iskolába.

Miért nem fésülködtél meg?

Sanyi: Nincsen fésűm, tanító úr!

Tanító: Miért nem kértél a papádtól egy fésűt?

Sanyi: A papámnak nincsen haja!

A régi recept.

Egy híres orvostanár a betegeitől kétféle honoráriumot szokott kérni. Az első látogatáskor kétezer koronát, minden további esetben ötszázat. Ezt a szokását ismerték már a betegek is. Egyszer egy beteg állított be a professzorhoz, s hogy ne kelljen az első rendelésért járó kétezer koronát megfizetni, így üdvözölte az eddig még sohasem látott tanárt:

— Alázatos szolgája tanár úr, már megint itt vagyok.

A tanár azonnal észrevette, hogy a beteg ki akarja játszani. Megvizsgálta azért, de a vizsgálat után így szólt.

— Rendben van, barátom, *szedje csak tovább azt az orvosságot, amit az első rendelésnél írtam.*

A lószőr.

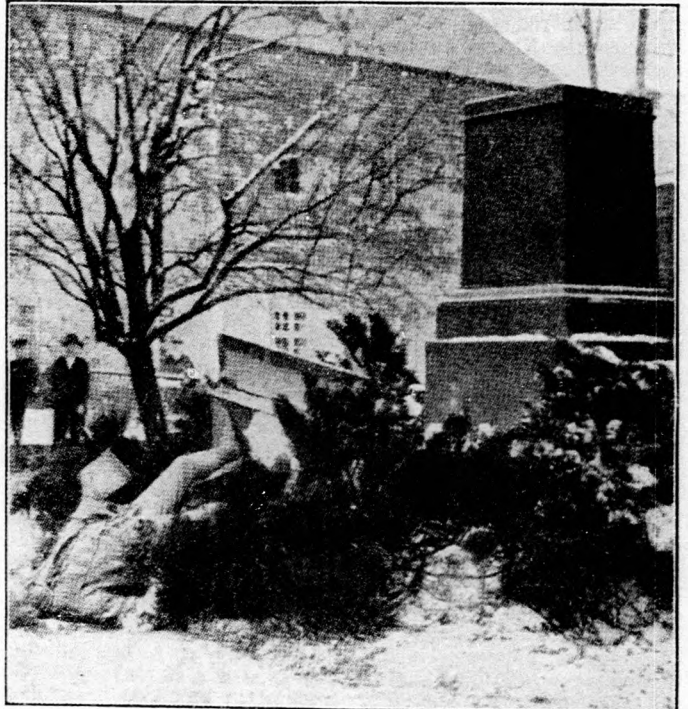
Az egyik fővárosi kereskedő ötesztendős fia nagyon ügyes gyerek. Apja büszke is rá s örömet leli, ha a fiacskája valamilyen kezűgyességről tesz tanúságot. A napokban ebéd után üldögélnék a diványon s a fiú dicsekszik.

— Apa, a szobalány megtanított lószőrből gyűrűt fonn.

— Nagyon helyes. Csak csináld fiam! — hagyja rá az apja.

— A kisfiú cirógatni kezdi az apja szakállát:

— Apa, kötésk neked is egy gyűrűt, húzz ki néhány száz lószőrt a szakálladból.

Cseh barbárság.

Freudenthal sziléziai városban a csehek ledöntötték II. József császár szobrát.

Felesleges ajánlat.

A Teleki-téren most karácsony előtt igen élénk volt a forgalom. Akadt az eladók között sok tisztviselő, munkás és egyéb foglalkozású elszegényedett ember, a vevők között azonban csak üzleti szellemű kufár akadt, amolyan telekitéri zsisbárus.

A bódésok, akik itt már előkelő nagykereskedőknek számítottak, a törött lábú divánon ülve csalogatták a vevőket. Az egyik ilyen bódé előtt egy dobutcai «úr» haladt el s nagy érdeklődéssel szemlélte az ott közszemlére kitett bőröndöt.

A bódéból rászól a hitsorsos:

— Vegye meg aztát a koffert! Nagyon finom, jó, olcsón eladó... melegen ajánlom aztat...

— Nu, minek nekem az a koffer? — csodálkozik a bámész-kodó.

— Nu, hát beleteszi a ruháját, meg a fehérműjét, nagyszerű!...

— Nagyszerű!... Es én a maga kedvéért majd mezitelenül szaladgálok!

A monológ.

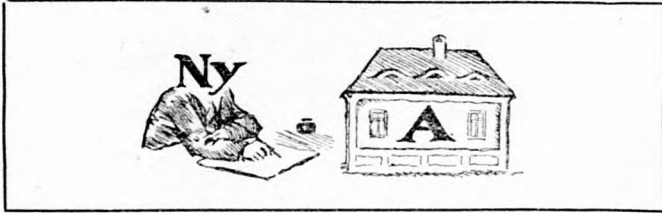
A kistiú ezerféle lehetetlen kérdéssel ostromolja a papáját:

— Papa, mi az a monológ?

— A monológ — szölt a papája egy mélyet sóhajtván — az, fiam, amikor a mama meg én beszélünk egymással.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Bodor István, Felsőhangonyról.)

2. Betűrejtvény.

Vince, Margit, Elemér,
Emil, Dezső.

(E nevek kezdőbetűi helyesen összerakva egy állat nevét adják.)

(Beküldte: Vörös Lajos, Bicsérdről.)

3. Betűrejtvény.

Ezredes o

(Beküldte: Boros Mihály, Sajónémetről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő évi 3-ik számunkban közöljük.

A 50-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: Száll a madár ágról-ágra, száll az ének szájról-szájra.

2. Betűrejtvény: Nagyszében.

3. Versesrejtvény: Sóhaj.

Megejtették: Halász Mariska, Bódor Sándor, Tóth Benkő Sándor, Bagdi Albert, Bota Mihály, Iványi Mihály, Vida Endre, Csizmadia Józsika, Szemrédy József, Zsitkovics Antal, Joós Jolán, Botos János, Végh Jenő, Bagdány Vilma, Farkas István, ifj. Patay Ferenc, Klinkó Margitka, Farkas Józsika, Fábian Ambruska, Medinai Hangya fogyszöv. Viola ü. v., Szijjártó Szabó Benjamin, Korózs Istvánné, Mile József, Molnár Katinka, Szabadszállási Hangya személyzete, Kisgergely József, Takács Rezső, Sebők Sándor, Herczeg Sándor, Illés József, ifj. Tajti Ágoston, Szántó Julia, Szilágyi Ilus, Nagy István, Bács Mihályné, Sörös Róza, Berky Ignác, Miskolczi Dániel, Bánszky István, Boros Mihály, Gyurkovics Ferenc, Mravkó Rudolf, Volnhoffer Irma, Végh Ágnes, Égető Péter, Gáspár Ilonka, Bagdi Aranka, Kunos F. Károly, Petrov Péter, Sárközy Imre, Balogh Margit, Oláh János, ifj. Mayer Gyula, Kutas Juliska, Nyiri Imre, ifj. Batha Kálmán, Szalay Mariska, Sella János, Matics István, Németh István, Kovacsóvszky István, Zsoldos László, Mester Ferenc, Rózsa Sándor, Borsi Mózes, Németh Lajos, Boa József, Besz Rózsika.

Jutalomkönyvet nyertek: Kovacsóvszky István (Cibakháza), ifj. Batha Kálmán (Ispánk), Bács Mihályné (Somlósöllős), Sörös Róza (Mezőtúr), Volnhoffer Irma (Tófej), Végh Ágnes (Sárbogárd), Kunos Károly (Oroszháza), Balogh Margit (Edelény), ifj. Majer Gyula (Bocskaykert), Kutas Juliska (Kúnhegyes).

A 51-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak december hó 24-én.)

Gabona, liszt és őrlemények. Búza 76 kilogrammos: Tiszavidéki 10.600—10.700 K, fejmegyei és pestvidéki 10.500—10.600 K. Búza 78 kilogrammos: Tiszavidéki 10.700—10.800, fejmegyei és pestvidéki 10.600—10.700 K. Rozs 7600—7800, takarmányára 6700—6900, sörára 7100—7300, kóles 8500—8800, zab 6600—6800, repce 13.000—14.000, tengeri morzsolt 6100—6300, tengeri csöves 4600—5000 K métermázsánként. — Nullásliszt 178, főzöliszt 173, kenyérliszt 168, II-es kenyérliszt 143, III-as kenyérliszt 119 K kilogrammonként. — Vidéki malomok lisztjéért kilogrammonként a következő árakat fizetik: Duplatagós nullásliszt 162, nullásliszt 158, főzöliszt 154, 6-os kenyérliszt 150, 7/2-es kenyérliszt 107, 8-as takarmányliszt 55, nullás rozsliszt 120, 1-es rozsliszt 100 K. Korpa 100 kilogrammonként 4800 K.

Budapesti szűrőmarhavásár. Elsőrendű borjú 395—410, kivételesen 420, másodrendű 365—390, harmadrendű 360 K élősúly kilogrammonként.

Budapesti sertésvásár. Elsőrendű urasági 460—470, elsőrendű szedett 420—440, közép 400—420, könnyű, jobbminőségű 340—360, könnyű, silányabb 280—290, öreg, szedett 400—420 K kilogrammonként élősúlyban. — Zsír ára nagyban 720, szalonna 570—620 K kilogrammonként.

Vetőmagvak. Lucernamag, nyarankás, nem tisztítható 48.000—52.000, lucernamag, nyarankás, tisztítható 52.000—60.000, lucernamag, nyarankamentes 60.000—68.000, lóheremag, nyarankás, nem tisztítható 55.000—60.000, lóheremag, nyarankás, tisztítható 60.000—67.000, lóheremag, nyarankamentes 68.000—80.000, viktoriaborsó 10.000—12.500, baltacimmag 16.000—16.500, mák 42.000—45.000, cirok 4500—5000, napraforgómag 7800—8200, tavaszbükköny 12.500—15.000 K métermázsánként.

Takarmány. Az árak változatlanok.

Budapesti vágómarhavásár. Bika jobbminőségű 120—200, kivételesen 240—258, silányabb 85—115 K. Magyar hizott ökrök, jobb minőségű 180—222, kivételesen 254—260, középminőségű 150—175, alárendelt minőségű 130—140 K. Tarka hizott ökrök, jobbminőségű 160—230, kivételesen 285—305, középminőségű 115—155, alárendelt minőségű 90—110 K. Romániai ökrök 210 K. Magyar tehén 136—210, kivételesen 250—260 K. Tarka tehén 85—150, kivételesen 245—260 K. Bivaly 110—140, kivételesen 164 K. Nővendék 95—110 K. Kicsontozni való 80—90 K kilogrammonként élősúlyban.

Nyersbőr. Marhabőr 420—450, borjúbőr 860—900, juhbőr 300—400 K kilogrammonként. — Szegeden marhabőr 410—430, borjúbőr 820—830 K kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Tejfel 220—240, tej 80, habtejszín 550 K literenként. Elsőrendű teavaj 1300, másodrendű 1000, tehénturó 180—230, juhturó 300, óvári sajt 860, trappista 840, gróji 900—1100 K kilogrammonként.

Baromfi, vad és hal. Csirke, élő sütivaló 900—1800 K, liba, tisztított 320—700 K kilogrammja, tyúk, élő, párja 1100—2200 K, nyúl, bőr nélkül 700—900 K, ponty, élő 600—900 K, jegelt 400—750 K kilogrammonként.

Zöldségfélék és gyümölcs. Sárgarépa 18—30, petrezselyem 18—36, zeller 32—50, kalarabé 34—50, vöröshagyma, érett makói 78—83, közönséges 60—76, foghagyma elsőrendű 80—90, másodrendű 70—76, fejeskáposzta 25—46, kelkáposzta 34—56, paraj 35—45, burgonya 30—42, céklarépa 24—36, savanyított káposzta 60—65 K kilogrammonként. — Alma 80—300, körte 160—320, gesztenye 180—220, aszaltzilva 260—380, szilva 280—380, dió, héjastól 200—240, mák 520—560, paprika, törött 200—1600 K kilogrammonként.

Bor és szesz. Homoki parasztárúért, 10 százalékosért 33—45 K-t, ezenfelül fokoként 3—5 K-val kérnek többet. Kanizsa vidékén 8 1/2—9 százalékos bort 28—32 K-ig lehet venni. Gyöngyös vidékén othello vörösbort 56—60 K-t kérnek. Törköly 925 K. Szilvórium 1100—1150 K. Borparlat 1050—1100 K. 10.000 literfokonként termelőállomásától forgalmi adó nélkül.

Főszerkesztő: Meskó Pál.

Felelős szerkesztő: Héj Imre dr.

Főmunkatárs: Buday Barna.

Felelős kiadó: Meskó Pál.

A ZÖLD KÁRPIT

DETEKTIVTÖRTÉNET

IRTA: UNDI IMRE

(4. folytatás.)

— Én ugyan aligha — vágott közbe Roger főtiszt.
— Tett még valami megfigyelést ezenkívül, Vincent úr? — kérdezte a detektív.

— Ezután a mai éjszakáig semmi érdemleges nem történt.

— Így hát — szólalt meg a rendőrfőtiszt — az én eredeti föltevésém vagy megdől, vagy módosul. A virágillatból és a visszamaradt fátýoldarabból, joggal következtethettem arra, hogy nő van a dologban. A parfüm ezideig is tagadhatatlanul emellett szól, de a fátýoldarab leszakadhatott a török turbánjáról is. Ugyanis tudvalevő, hogy a törökök a fezüik köré körülbelül tíz méter hosszú, rendkívül finom fehér fátýlat csavarnak. Én úgy tudnám magyarázni a dolgot, hogy a török egy nő társaságában hajította végre a bolt kifosztását.

— És a két rendőr — szólta a detektív — akik nyilvánvalóan a tettesekhez tartoztak?

— Azok vigyáztak, hogy cinkosaik háborítatlanul végezzék munkájukat.

— De vajjon Biret rendőr odaérkezésekor hová tűnt el a török és női társa? Ha viszont idejük volt eltűnni, ugyan mi szükségük volt az árendőröknek ottmaradni, kitéve magukat az esetleges leleplezés veszélyének? Ha Biret helyén egy tapasztalt öreg rendőr van, az aligha nyugodott volna bele abba, hogy két teljesen ismeretlen rendőr, azzal, hogy jelentik az esetet, eltávozzanak. Egyiküket feltétlenül szemmel tartotta volna és nem szepent volna meg az «örmester úr» kemény hangjától. Mert nyilván az is föltűnt volna neki, hogy miért csak akkor adták le a sípjelzést, mikor őt közeledni látták és miért nem előbb?

Roger és Vincent meghökkenve hallgatták a detektív világos okfejtését.

— Egyébként — folytatta emelt hangon a detektív — arra nézve kétségtelen bizonyítékom van, hogy a parfüm-illat csak cselvetés volt.

Kivette zsebkendőjét és ugyanaz a tubarózsa illat ömlött szét a szobában, mint amelyet Vincent boltjában éreztek.

— A tettesek — szólta — ugyancsak körmönfont gazemberek. Jól tudták, hogy ez a körülmény nem fogja elkerülni a rendőrség figyelmét és a megfigyelést nyomon követi a következtetés. Az illat minden körülmények között asszonyfélélt sejtet, tehát ezzel a szándékkal kiszolgáltattott bizonyítékkal szemben épen az ellenkezőjét vehetjük bizonyosnak. Vizsgálódásaim során ugyanis megállapítottam, amint lehajolva nézegettem a padlót, hogy egyhelyt erősödik az egyébként gyengén érezhető virágillat. Közelebb hajoltam és a padlón a hóvízceppek között kicsepegetett parfümöt vettem észre. Hogy nem tévedtem, arról a zsebkendőmből áradó még eléggé érezhető illat meggyőzheti önöket. A szándékosság tehát kétségtelenül megállapítható. Az illatszert elcseppentésének a megtévesztésen kívül semmi más oka nem lehetett. Ami a fátýoldarabot illeti, azt csakugyan összefüggésbe kell hoznunk Vincent mester titokzatos látogatójával és ennek a föltevésnek a helyessége mellett szól több más megfigyelésem is, de a tiszta következtetés láncolatából néhány szem még hiányzik.

A detektív asztalán megszólalt a telefon.

Az árendőrök után küldött nyomozók jelentették, hogy a két rendőrt megtalálták Blondin apó Cité Fenelon-beli kocsmájában.

VI.

A kikölcsönzött lábnymok.

— No, ez igazán váratlan, jó fogás! — kiáltott föl a detektív. — Egyáltalában nem számítottam erre a fordulatra.

— Kedves Vincent úr — fordult az ékszerészhez Roger — azt hiszem, ráfér most már önre egy kis pihenés. Mi most autón kimegyünk Blondin kocsmájába. Úpen velünk tarthat: a lakása előtt fogunk elhaladni. Nyugtassa meg az otthoniakat, de önnek is megígérhetem, hogy mindent elkövetünk a tettesek és a rablót holmi előkerítésére. Mint látja, az ügy máris kedvező fordulatot vett.

Az autón csakhamar odaértek Cagnard és Roger a kocsmába. A nyomozók egyike kint várta már őket és röviden beszámolt feladatuk teljesítéséről.

— Az utasítás vétele után — mondotta — nyomban kimentünk a Vincent bolt elé. Noha a boltajtó előtt erősen letaposták a havat, nem volt nehéz valamivel odább a távozó két rendőr csizmanyomát feltalálnunk. Az éjszaka esett hó a nagy hidegben nyomban összefagyott és a lábnymokat hosszú útdarabon játszva követhettük. Később már némi nehézséget okozott ugyan a járókelők egyre növekvő sokasága és hogy több helyen felsöpörték már a havat, de a nyomot még sem veszítettük el. A csizmanyomok céltalanul és össze-vissza vezettek bennünket az utcákon. Talán egy óra hosszat is haladtunk, mikor a nyomok ismét a Cité Fenelon felé vezettek, ide a kocsmáig.

A nyomozó ujjával a jégvirágos ajtó felé bökött.

Beléptek.

Ott volt a két rendőr. Cagnard azonban bosszúsan harapott ajakába. Egyik a Saint Michael-utcai, másik a Gloire-téri őrszem volt. Ismerte mindkettőt személyesen és nyomban megállapította, hogy itt valami végzetes tévedés történt.

— Önök hamis nyomot követtek — szólta a nyomozó-detektívekhez. — E két rendőrt személyesen ismerem. Miután azonban az önök képességeiben és megbízhatóságában egy pillanattal sem kételkedem, föl kell tennem, hogy önöket ravaszul félrevezették.

A nyomozók bosszúsan és érthetetlenül néztek egymásra.

— Már pedig másként nem történhetett. De mindjárt megtudhatjuk a dolgot. Mondja el, hogyan került ide — szólta az egyik rendőrhöz.

— Reggel három óraker — kezdte szavait a megszólított rendőr — elfoglaltam őrhelyemet a Saint Michael-utcában. Egyszerre — nem sokkal ezután — gyors léptekkel láttam közeledni két rendőrtársamat. Nem ismertem őket, de emiatt nem gyanakodtam rájuk, mert a mozgó járőrséget gyakran egészen távollevő rendőrkerületek legénységéből állítják össze. Az egyikük őrmesteri jelzést viselt a vállán. Meg is szólított. Rövid szavakkal elmondta, hogy a Cité Fenelonból jönnek, ahol ép az imént Vincent ékszerész boltját kirabolták. Az esetet már jelentették, de miután az a gyanujuk, hogy a tettesek ebbe az irányba menekültek, a keresésükre indultak. Kijelentette, hogy miután társa a rablóról szembejövő emberektől kapott már némi személyleirást és egyedül jobban meg tud felelni feladatának, a helyemre lép és én tartsak vele. Így is történt. Mi tovább mentünk, míg a másik rendőr beállt egy kapualjba. Talán egy félóra hosszat járhatunk így az utcákon, midőn a Gloire-téri őrszemmel kerültünk össze. Az őrmester ekkor kijelentette, hogy hasztalan a további keresgélés. Ő bemege a központba. Kettőnknek azonban azt az utasítást adta, hogy térjünk vissza a Cité Fenelonba és Blondinnél várjuk be a további utasításokat. Itt találtuk bennünket a nyomozó urak.

— Érti most már, hogy mit csináltak magukkal? — kacagott föl a detektív. — Kikölcsönözték a maguk lábnyomát. Négy gyanús rendőrsizma-nyom helyébe más négyet állítottak. A kettős nyom persze haladt tovább — fordult a nyomozókhoz — és ezt követték önök. Ők azután egyenkint visszamaradva megvártak néhány arrajáró embert, akiknek a nyomán elinalhattak...

— Nem kellene ezeket a helyeket újra szemügyre venni? — mondotta Roger főtiszt.

— Hiábavaló fáradság lenne — szölt Cagnard. — Azóta már teljesen széttaposták a havat. De mondhatom, hogy ez az újabb kudarc csak növeli a kedvemet és ha

sikerül lerántanom e ravasz fickókról a leplet, úgy hiszem, jó munkát végeztem.

— Szavaiból úgy látom, hogy az eset vezető fonalát még nem találta meg. Csak keresi, még pedig nagy kedvvel. Nos, kedves Cagnard mester, hát próbáljuk meg, melyikünk jut el előbb a célhoz!

— Helyes.

— Nem akarom kedvét szegni, de elárulhatom, hogy én már ismerem a helyes nyomot, amit követni kell.

— Ugy a viszontlátásra, Roger úr — köszönt el mosolyogva Cagnard — és kilépett az utcára.

(FOLYTATJUK.)

Brilljánst, ékszert, gyöngyöt

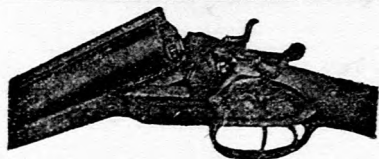
mindenkinél drágábban vesz (Terez-templ. SZÉKELY EMIL, Király-u. 51. sz. m. b. n.)

Ha ingatlan venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosán a megállapított jutalékért éri a leggyorsabb lebonyolítást
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyal-u. 19.

Hegedű, klarinét, teljes zenekari felszerelés, községi dob, kürt, harmonika, ocarina, zongora, gramfon és lemezek a legolcsóbb árban:

STERNBERG HANGSZERGYÁR

VII., Rákóczi-út 60. (Zenepalota.) Arjegyüket bérmentve.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal: mindenféle fegyver javítást, átalakítást, felújítást és belövését.

Elad: elsőrangú gyártmányú golyós, sörétes, ismétlődő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket, összes vadászati cikkeket

Legjobb minőségű
mindennemű golyós-, sörétestöltények, lőszer.

Teljes **Malomberendezések**

hengerszékek
kőjáratok
sziták

mindenféle **malomgépek**

és **gépalkatrészek**

azonnal raktárról szállíthatók.

„HANGYA“ GÉPOSZTÁLYA

Budapest, IX. ker., Közraktár-utca.

A GAZDAKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE!

Vidéki szövetségi tagjaink kiváló minőségben és igen olcsó áron szerezhetik be

zsák-, ponyva-, zsinagárú- és kötélárú-

szükségletüket, továbbá **rézgálicot, szénkénegét, kénport, rézkénport,** legjobb kivitelű **igás- és luxussziszámokat,** gazdasági **olajokat, gépszirokat, kocsikenőcsőket, telítő- és fertőtlenítőanyagokat, állatgyógy- és tápszereket,** patkány- és egérintőszereket, az **összes pincegazdasági cikkeket:** boroshordók, csapok, dugók stb.

HANGYA MEZŐGAZDASÁGI OSZTÁLYA

Budapest, IX. kerület, Közraktár-utca 34. szám

Vörösréz pálinkafőző-üstök

és vörösréz mosó-üstök raktáron mindenféle kivitelben

Máthé András rézmű-

árúgyár

Ujpest, Károly-utca 11. sz.

HÁLÓSZOBÁK

ebédlők, teljes lakberendezések legolcsóbban készítőnél, **BODON** műasztalos butoráruházában, **Pétery Sándor-u. 42.,** Garay-térenél. Vidékieknek díjtalan csomagolás és szállítás.

Legjobban az jár, aki az

„VÁSÁRNAP“-ban hirdet.

HANGYA vetőmagosztálya, Budapest, IX., Közraktár-utca 34. sz.

Legmagasabb napi áron **lóherét, lucernát, bükkönyt és vásárol:** egyéb gazdasági vetőmagvakat.

Mintázott ajánlatok mennyiség és ármegjelöléssel kéretnek.

Ha lapunk hirdetései, vagy a tanácsadó ajánlata alapján bármelyik céghez fordul ajánlatért, saját érdekében így kezdje levelét: **„A Vasárnap képes hetilapban olvastam, hogy...“**

REFORM-FOGÁSZAT.

Műfog kauszukba foglalva 500 K. Reform lemezen műfog 1000 K. Reform műfog szájpaddlmentes 1500 K-tól 2000-ig. Amerikai porcelán fogkorona 2000 koronától. Plombák, fogtisztítás mérsékelt áron. Vidékieknek soron kívüli rendelés egész nap. Vasár- és ünnepnap 10-1-ig. **Dentist FENYVESI MÉNYHÉRT** fogászati intézete, Budapest, IX. ker., Ráday-utca 5. szám. (Kálvin-tér mellett.)

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsiros-bőrből a legjutányosabb napi árakon szerezhető be a „HANGYA” CIPŐOSZTÁLYÁNÁL.

Munkáscipők nagy választékban.

Harrach Ottó

Központi Ingatlanforgalmi iroda az O. F. B. által engedélyezve

(Templom-téren leszállni, 40-es villamos.)

Telefon: Kispeszt 49.

Kispeszt, Kisfaludy-u. 53.

Foglalkozik az egész ország területén kisebb-nagyobb birtokok, bérletek, családiházak, üzletek adás-vételével.

EKÉK, ekealkatrészek, boronák,

Kapáló ekék, fűkaszalók,

marókrakó és kévekeető aratógépek, lógereblyék, kézi, járgányos, motoros és gőzcséplőkészletek, szecsavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA”

mezőgazdasági géposztályánál szerezhető be legjutányosabban.

Nyersbőröket

(róka, nyest, görény, nyúl, stb.)

a legmagasabb napiáron veszünk.

TEUTSCH JÁNOS és FIA
nyersbőr és szőrmeárú nagykereskedők
Budapest, V., Nádor-utca 14. sz.

Szövetkezetek figyelmébe!

Ajánlunk

Superfoszfát-műtrágyát

a mindenkor legolcsóbb napiárban.

A superfoszfát alkalmazása igen ajánlható, mert használatával többtermelés érhető el, ami a mai magas gabonaárak mellett a gyón kifizetődik. Megrendelhető a

„HANGYA” vetőmagosztályában
Budapest, IX., Közraktár-utca 34.

Szakorosi -rendelő vér- és nemi betegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

SIESSEN

míg a készlet tart és rendelje meg a kisgazda, földműves és kisiparos társadalom legszebb és legértelmesebb naptárait:

A Vasárnap Naptára 1923. évre	70 K
Az Uj Barázda Naptár 1923. évre	100 K
A Nagy Képes Családi Naptár 1923. évre	100 K
Nagy Képes Szent Család Naptár 1923. évre	100 K
A Nagy Képes Regélő Naptár 1923. évre	100 K
Az Amerikai Magyarok Naptára 1923. évre	100 K
A Familien Volkskalender für das Jahr 1923	100 K
A Falu Naptára 1923. évre	70 K

Ha egyszer megvette és átnézte, soha többé más naptárt a kezébe venni nem fog.

A naptárakban megtaláljuk a lefolyt esztendő politikai életének kimagasló mozzanatait, a nagyvilág képekkel gazdagon tarkított eseményeit, ismeretterjesztő cikkeket a tudomány, irodalom és művészet széles köréből, köztük értékes mezőgazdasági tanulmányokat; azután illusztrált elbeszéléseket, verseket, hasznos útbiztosításokat és a nélkülözhetetlen naptári részt.

Megrendelhetők a kiadóhivatal útján (Budapest, IV., Múzeum-körút 1.), de kaphatók minden lapelárusítónál, könyvkereskedésben és „Hangya” szövetkezetben.

DRÓTKERITÉS

legjobb minőségben, legolcsóbban

RENNER ES HAMVAI

szodronyfonat- és szitaárú készítőknél
Budapest, VIII., Köztemető-út 3. szám.
Baross-tér sarok. Keleti pályaudvar közelében.

CSALÁDI-ISKOLAI-SZÍNHÁZI MOZIT AKAR?-IRJON! HATSCHÉK FARKAS MOZI BÉPÉST IV. KÁROLY KÖRUT 26.

NYULBŐRÖKET

téleit, darabonként 600 K-ért vez

LÁSZLÓ

Budapest, Károly-körút 17., az udvar jobb oldalán.

Varrógép, eredeti Singer, centralbobbin,

családi varrógép, olcsón eladó: Vig-utca 21., ajtó 12. Rákóczi-térnél.

MINDENFAJTA

varrógépek, kerékpárok.

Klein, Budapest, VIII., Magdolna-u. 42.

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR

szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszer

szőlőpermetezők

szénkénevezők, háti és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyáriáron beszerezhető

SZONTÁGH PÁL részár-nyár (Cégtfőnök Terényi Samu)

Budapest, IX., Üllői-út 19. sz.

Egy darabból kalapált

Vörösrézüstök

legjutányosabban kaphatók

Nagy Ignác cégnél

Budapest, Károly-körút 9.

Alapított 1884 Telefon: József 115-15

Megbízható jó minőségű árút

a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a tagok a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben.

Kaphatók:

vászon, karton, kanavász, zephir, szövet, kész férfi és női ruha, kendő, harisnya, cérna, pamut, szabókellékek, cipő, csizma, valamint mindennemű rövid-, kézmű-, konfekció-, cipő- és díszműárúk.

Dr. Héray Andor

«Országos Földbirtokrendező Biróság» által

engedélyezett ingatlanforgalmi vállalata.

Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.